

Sygn. akt II KK 72/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Zabłocki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Przemysław Kalinowski

Protokolant Marta Brylińska

w sprawie P. J.

skazanego z art. 286 § 3 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 30 marca 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego,

na podstawie art. 521 § 1 k.p.k., na korzyść skazanego,

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w W.

z dnia 7 października 2013 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W., wyrokiem nakazowym z dnia 7 października 2013 roku, sygn. akt ... 521/13, po rozpoznaniu sprawy P. J., oskarżonego o popełnienie czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.:

1. oskarżonego P. J. uznał za winnego zarzucanego mu czynu z tym, że ustalił, iż przestępstwo zarzucane oskarżonemu stanowi wypadek mniejszej wagi i

zakwalifikował je z art. 286 § 3 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i na tej podstawie skazał go, a na podstawie art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł;

2. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody w całości w kwocie 2.035,71 zł na rzecz pokrzywdzonego PTK C. sp. z o.o.;

3. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych, z których wyłożone wydatki przejął Skarb Państwa.

Orzeczenie to nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron i uprawomocniło się w dniu 24 października 2013 r.

Od powyższego wyroku kasację na korzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny, zarzucając mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, tj. art. 501 pkt 1 k.p.k., polegające na „wydaniu wobec P. J. na posiedzeniu wyroku nakazowego w sytuacji, gdy odbywał w tym czasie karę pozbawienia wolności orzeczoną w innej sprawie, zamiast rozpoznania sprawy na zasadach ogólnych, na rozprawie”.

W konkluzji kasacji, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym w rozumieniu art. 535 § 5 k.p.k., co spowodowało wydanie wyroku na posiedzeniu bez udziału stron i uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W.

Przepis art. 501 pkt 1 k.p.k. określa negatywną przesłankę wydania wyroku nakazowego, przy czym w doktrynie podnosi się, że niedopuszczalność trybu nakazowego w stosunku do osoby pozbawionej wolności jest konsekwencją wyłączenia trybu uproszczonego w odniesieniu do tych osób.

Podkreślenia przy tym wymaga, że w postępowaniu nakazowym nie są dopuszczalne odstępstwa od powyższej przesłanki, tak jak możliwe to jest w postępowaniu uproszczonym (art. 325c pkt 1 *in fine* k.p.k.).

Wykładnia funkcjonalna art. 501 pkt 1 k.p.k. wskazuje, że celem zawartej w nim regulacji jest zagwarantowanie oskarżonemu odpowiednich warunków do obrony w związku z rozstrzygnięciem wydanym bez jego udziału (art. 500 § 4 k.p.k.). Chodzi tu o uprawnienie do wniesienia sprzeciwu od wyroku nakazowego. W tym aspekcie art. 501 pkt 1 k.p.k. pełni funkcję gwarancyjną. Zauważyć przy tym należy, że w art. 501 pkt 1 k.p.k. mowa jest nie tylko o pozbawieniu wolności w tej sprawie, ale też w „innej sprawie” (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2014 roku, sygn. akt II KK 272/14, LEX Nr 1539460).

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy w W., po wpłynięciu aktu oskarżenia przeciwko P. J., skierował sprawę na posiedzenie i w dniu 7 października 2013 roku wydał wobec oskarżonego wyrok nakazowy.

Orzeczenie to zostało przesłane na wskazany przez P. J. adres i odebrane przez jego matkę, co spowodowało uznanie, iż zostało mu ono skutecznie doręczone (k. 63). Po stwierdzeniu prawomocności wyroku, zarządzeniem z dnia 20 listopada 2013 r., przekazano go do wykonania.

Na etapie postępowania wykonawczego Sąd uzyskał jednak informację o orzeczeniach dotyczących P. J. i o jego pobytach w zakładach karnych, z której wynika m.in., iż oskarżony w okresie od 17 lipca 2013 roku do 17 stycznia 2014 roku odbywał karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w S. w sprawie o sygn. ... 899/10 (k. 92 verte).

Pozbawienie wolności, o którym mowa w art. 501 pkt 1 k.p.k., to pozbawienie wolności w chwili wyrokowania w postępowaniu nakazowym. Jak wynika ze wskazanej powyżej informacji, oskarżony w chwili wyrokowania był pozbawiony wolności w innej sprawie, co uniemożliwiało wydanie wobec niego przez Sąd Rejonowy w W. wyroku nakazowego.

Sąd wydając w niniejszej sprawie wyrok nakazowy dopuścił się zatem rażącego naruszenia art. 501 pkt 1 k.p.k., bowiem fakt pozbawienia oskarżonego wolności w innej sprawie uniemożliwiał taki sposób rozstrzygnięcia. Nie sposób też przyjąć, aby uchybienie to nie mogło mieć wpływu na treść orzeczenia, bowiem w jego wyniku doszło do poważnego ograniczenia możliwości realizowania przez oskarżonego prawa do obrony.

W tej sytuacji zaskarżone orzeczenie należało uchylić, zaś sprawę P. J.

przekazać Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.